

Lag om ändring i studiestödslagen (1999:1395);

utfärdad den 22 juni 2005.

Enligt riksdagens beslut¹ föreskrivs i fråga om studiestödslagen (1999:1395)

dels att 3 kap. 3, 8, 9, 23 och 25 §§, 4 kap. 6 §, 6 kap. 10 § och punkt 1 i ikraftträdande- och övergångsbestämmelserna skall ha följande lydelse,

dels att det i lagen skall införas två nya paragrafer, 3 kap. 13 a och b §§ och i ikraftträdande- och övergångsbestämmelserna fyra nya punkter, 13–16, samt närmast före 3 kap. 13 a § en ny rubrik av följande lydelse.

3 kap.

3 § Studiemedel får lämnas längst till och med det kalenderår då den studerande fyller 54 år. Regeringen får föreskriva att studiemedel i form av studiebidrag får lämnas även för tid därefter.

8 § För studier i sådan utbildning som avses i 2 § första stycket får studiemedel lämnas vid studier på heltid under sammanlagt högst 240 veckor.

För studier i sådan utbildning som avses i 2 § andra stycket och som inte är grundskoleutbildning får studiemedel lämnas vid studier på heltid under sammanlagt högst 120 veckor. Till en studerande som redan har en treårig gymnasieutbildning eller motsvarande svensk eller utländsk utbildning får dock studiemedel lämnas under högst 80 veckor.

För studier på grundskolenivå får studiemedel lämnas vid studier på heltid under sammanlagt högst 80 veckor till studerande som helt saknar grundskoleutbildning eller motsvarande utbildning. Till studerande som behöver färdighetsträning i läsning, skrivning och räkning får studiemedel lämnas under ytterligare högst 20 veckor. Till studerande som redan har grundskoleutbildning eller motsvarande svensk eller utländsk utbildning får studiemedel lämnas för sådana studier under sammanlagt högst 40 veckor.

Från och med det år då den studerande fyller 40 år får studiemedel lämnas under längre tid än som anges i första–tredje stycket, om det finns särskilda skäl. Studiemedel får i dessa fall lämnas i ytterligare högst 40 veckor.

Studiemedel får lämnas under längre tid än som anges i första–fjärde stycket, om det finns synnerliga skäl.

¹ Prop. 2004/05:111, bet. 2004/05:UbU14, rskr. 2004/05:309.

9 §² Trots vad som anges i 8 § är rätten till studiemedel i form av studielån begränsad till sammanlagt högst det antal veckor som anges nedan från och med det kalenderår då den studerande fyller 45 år.

Det antal veckor som den studerande tidigare har haft studielån skall räknas in i det sammanlagda antalet veckor. Detta gäller dock inte studielån som har lämnats för studier på grundskolenivå. Vad gäller studielån som har lämnats för studier i någon annan sådan utbildning som avses i 2 § andra stycket skall hälften av antalet veckor räknas in.

En studerande som genom återbetalning eller avskrivning inte längre har studielån får beviljas nya studielån trots vad som anges i andra stycket. Regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om förutsättningarna att bevilja nya lån enligt detta stycke.

Om den studerande inte har fått studielån under en sammanhängande period skall rätten till fortsatta studielån bedömas med beaktande av den studerandes ålder vid den nya studiemedelsperiodens början. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om vad som skall anses vara en sammanhängande period.

Ålder som uppnås under kalenderhalvåret	Antal veckor
45 år	220
46 år	200
47 år	180
48 år	160
49 år	140
50 år	120
51 år	100
52 år	80
53 år	60
54 år	40

Tilläggsbidrag

13 a § Utöver det studiemedelsbelopp som följer av 11 § får studiebidrag lämnas i form av tilläggsbidrag till studerande som har vårdnad om barn. Sådant bidrag får lämnas till och med det kalenderhalvår barnet fyller 18 år. För varje barn kan högst ett tilläggsbidrag motsvarande bidragsbeloppet vid heltidsstudier lämnas.

13 b § Regeringen får meddela föreskrifter om tilläggsbidragets belopp i förhållande till antal barn och studieomfattning.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om fördelningen av tilläggsbidraget om båda vårdnadshavarna studerar samt de förutsättningar som i övrigt skall gälla för tilläggsbidraget.

23 § Studiemedel får lämnas för studier utanför Sverige om den studerande har varit bosatt i Sverige i en sammanhängande period om minst två år under de senaste fem åren.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om

1. undantag från bosättningskravet i första stycket och
2. övriga förutsättningar för studiemedel vid studier utanför Sverige och med vilka belopp studiemedel för sådana studier får lämnas.

Bestämmelser om studiemedel under sjukdom och ledighet finns i 24 §.

25 §³ Om inte något annat följer av föreskrifter som regeringen meddelar får studiemedel inte lämnas eller tas emot för den tid för vilken det lämnas

- studiehjälp enligt 2 kap.,
- aktivitetsstöd för att delta i ett arbetsmarknadspolitiskt program,
- utbildningsbidrag för doktorander,
- rekryteringsbidrag enligt lagen (2002:624) om rekryteringsbidrag till vuxenstuderande, eller
- rehabiliteringsersättning enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring.

Studiemedel får inte lämnas för den tid då den studerande tjänstgör enligt lagen (1994:1809) om totalförsvarspåbudsplikt eller fullgör utbildning till reserv- eller yrkesofficer.

Studiemedel får inte lämnas för forskarutbildning om den studerande är eller har varit anställd som doktorand eller har eller har haft utbildningsbidrag för doktorander.

Studiemedel får inte lämnas för den tid då den studerande beviljats studie- stöd eller motsvarande studiefinansiering från ett annat land. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om vilken utländsk studiefinansiering som skall omfattas av detta stycke.

4 kap.

6 § Om en låntagare under minst tre år har beviljats nedsättning av årsbelopp enligt 13 § 3, 14 eller 15 § får en ny återbetalningstid bestämmas. Därvid tillämpas bestämmelserna i 4 §. Detsamma gäller om en låntagare har sammanlagda lån enligt 5 §, dock endast om nya lån uppgår till minst 50 procent av prisbasbeloppet.

En ny återbetalningstid får bestämmas efter ansökan av låntagaren, om inte regeringen föreskriver något annat.

6 kap.

10 § Centrala studiestödsnämndens beslut i ärenden om återbetalning av studielån som rör en person som är bosatt i Sverige överklagas till den länsrätt inom vars domkrets personen hade sin hemortskommun när beslutet fattades. Beslut i övriga fall överklagas till den länsrätt inom vars domkrets det första beslutet i ärendet fattades.

Med hemortskommun avses den kommun där den fysiska personen var folkbokförd den 1 november året före det år då beslutet fattades. För den

³ Senaste lydelse 2002:634.

som var bosatt eller stadigvarande vistades här i landet under någon del av det år då beslut fattades, men som inte var folkbokförd här den 1 november föregående år, avses med hemortskommun den kommun där den fysiska personen först var bosatt eller stadigvarande vistades.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Centrala studiestödsnämndens beslut skall dock gälla omedelbart, om nämnden inte bestämmer något annat.

1.⁴ Denna lag träder i kraft den 1 juli 2001, då studiestödslagen (1973:349) och lagen (1983:1030) om särskilt vuxenstudiestöd för arbetslösa skall upphöra att gälla. Äldre bestämmelser gäller fortfarande, förutom vad som anges i punkterna 13–16, i fråga om studiestöd som avser tid före ikraftträdandet. Vad som sägs om inkomst av tjänst, näringsverksamhet och kapital i 4 kap. 21 §, 8 kap. 4 § och 9 kap. 2 § studiestödslagen (1973:349) samt i punkten 2 f i övergångsbestämmelserna till lagen (1988:877) om ändring i nämnda lag, skall dock från och med taxeringsåret 2002 i stället avse överskott i inkomstlagen tjänst, näringsverksamhet och kapital.

13. I stället för vad som anges i 8 kap. 25 § studiestödslagen (1973:349) gäller att Centrala studiestödsnämndens beslut i ärenden om återbetalning av studielån som rör en person som är bosatt i Sverige får överklagas till den länsrätt inom vars domkrets personen hade sin hemortskommun när beslutet fattades. Beslut i övriga fall överklagas till den länsrätt inom vars domkrets det första beslutet i ärendet fattades.

Med hemortskommun avses den kommun där den fysiska personen var folkbokförd den 1 november året före det år då beslutet fattades. För den som var bosatt eller stadigvarande vistades här i landet under någon del av det år då beslut fattades, men som inte var folkbokförd här den 1 november föregående år, avses med hemortskommun den kommun där den fysiska personen först var bosatt eller stadigvarande vistades.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Centrala studiestödsnämndens beslut skall dock gälla omedelbart, om nämnden inte bestämmer något annat.

14. I stället för vad som anges i 8 kap. 4 § första och andra styckena studiestödslagen (1973:349) skall årsbeloppet för ett kalenderår vara fyra procent av låntagarens sammanlagda överskott av inkomst av tjänst, näringsverksamhet och kapital enligt den senaste taxeringen till svensk statlig inkomstskatt eller motsvarande om han eller hon inte taxeras för sin huvudsakliga inkomst eller förmögenhet i Sverige. Som taxering gäller beslutet i första instans. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om de förutsättningar som skall gälla vid fastställande av årsbeloppet när beskattningen inte huvudsakligen sker i Sverige. I de fall det saknas uppgift om låntagarens inkomst skall återbetalningen i stället ske med ett belopp som motsvarar en tjugondel av den kvarstående låneskulden, dock minst femton procent av prisbasbeloppet det år återbetalningen skall göras.

15. I stället för vad som anges i 8 kap. 44 och 45 §§ studiestödslagen (1973:349) utgår slutlig avgift inte för avgiftsår under vilket låntagarens avgiftsunderlag inte överstiger avgiftsgränsen. Slutlig avgift utgår med högst en femtedel av den del av avgiftsunderlaget som överstiger avgiftsgränsen.

16. I stället för vad som anges i 8 kap. 6 § första stycket 2 studiestödslagen (1973:349) får årsbeloppet sättas ned preliminärt om låntagarens inkomst under betalningsåret kan beräknas bli väsentligt lägre än den inkomst efter vilken årsbeloppet har beräknats. Nedsättningen gäller i avvaktan på att taxeringen för betalningsåret fastställs. Det preliminära årsbeloppet skall grunda sig på den uppgift om beräknad inkomst som låntagaren lämnar i ansökan om nedsättning.

Efter det att taxering för betalningsåret har fastställts skall ett slutligt årsbelopp fastställas. Beloppet skall motsvara fyra procent av låntagarens sammanlagda överskott av inkomst av tjänst, näringsverksamhet och kapital. Det slutliga årsbeloppet kan dock högst bestämmas till det belopp som fastställts enligt punkten 14. Som taxering gäller beslutet om taxering i första instans.

Om det preliminära årsbeloppet är lägre än det slutliga årsbeloppet, skall mellanskillnaden betalas i efterhand som ett resterande slutligt årsbelopp. Regeringen får meddela föreskrifter om att låntagaren dessutom skall betala en tilläggsavgift.

Om det preliminära årsbeloppet är högre än det slutliga årsbeloppet, skall det överskjutande beloppet inte betalas ut till låntagaren utan i stället räknas av från lånet.

1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 2006 i fråga om 3 kap. 3, 8 och 9 §§ och i övrigt den 1 januari 2006.

2. Vad som anges i 3 kap. 9 § tredje stycket om möjligheten att beviljas nya studielån gäller också för den som helt återbetalat eller helt fått avskrivet studielån och återbetalningspliktiga studiemedel enligt studiestödslagen (1973:349) samt lagen (1983:1030) om särskilt vuxenstudiestöd för arbetslösa.

3. Äldre bestämmelser gäller fortfarande för studiemedel som avser tid före ikraftträdandet.

På regeringens vägnar

LENA HALLENGREN

Charlotte Abrahamsson
(Utbildnings- och
kulturdepartementet)

